

**ЗАСТОСУВАННЯ ЦИФРОВИХ ЗАСОБІВ НАВЧАННЯ ДЛЯ
СТВОРЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНОГО
ІНФОРМАЦІЙНО-ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА**

Коваленко Олена Михайлівна

канд. пед. наук, провідний науковий співробітник,
Інститут педагогіки НАПН України
м. Київ, Україна

Анотація: Повсюдне застосування інформаційно-комунікаційних технологій та цифрових засобів навчання в роботі педагогів зумовлює необхідність забезпечення їх якісним науково-методичним супроводом та створення умов для розбудови компетентісно орієнтованого інформаційно-освітнього середовища.

Ключові слова: цифровізація освіти, компетентісний підхід, розвиток цифрової компетентності вчителів, засоби навчання; інформаційно-комунікаційні технології в освіті

В Україні питанням інформатизації відведено чільне місце в Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки, в якій, зокрема, вказується, що цифровізація освіти є сучасним етапом її інформатизації і передбачає насичення інформаційно-освітнього середовища електронно-цифровими пристроями, засобами, системами та налагодження електронного комунікаційного обміну між ними [1].

Імплементация компетентісно орієнтованого підходу передбачає широке використання в навчальному процесі активних та інтерактивних форм проведення занять. Урізноманітнення використовуваних педагогічних технологій - необхідна умова та наслідок втілення компетентісно орієнтованих освітніх програм. Отже, компетентісно орієнтована освіта передбачає трансформацію традиційних технологій, заснованих на репродуктивній моделі

навчання, в бік активних та інтерактивних технологій навчання. Якщо в репродуктивній моделі навчання центральною фігурою є викладач, який передає свої знання, то в другому – досить самостійний студент, який формує свої компетенції під керівництвом наставника [2].

Засоби навчання, в основу яких покладені інформаційно-комунікаційні технології та цифрові засоби навчання, пропонують широкі дидактичні можливості, а саме:

- підготовку, редагування та обробку інформації;
- відображення і передачу інформації в текстовому, графічному, звуковому та відеоформаті;
- зберігання та систематизацію інформації;
- швидкий пошук інформації;
- поширення та передачу даних;
- спілкування і взаємодію через мережеві сервіси;
- демонстрацію текстів, графіки на екрані.

Отже, цифрові засоби навчання являють собою універсальну основу для діяльності, пов'язаної з інформаційним обміном, а також створення інформаційно-освітнього середовища.

Розглянемо способи використання Інтернету в освітніх цілях:

- пошук інформації (аналіз наукових видань та рефератів з обраної теми, їхнє оцінювання; укладання анотованих посилань з теми, що вивчається, створення презентацій; збір мультимедійного матеріалу; пошук інформації в електронних бібліотеках, спеціалізованих базах даних, інформаційно-довідкових системах, електронних журналах, газетах, енциклопедіях, словниках);
- спілкування (листування в мережевих спільнотах; обговорення в блогах; віртуальні зустрічі на вебінарах та відео конференціях);
- публікації (створення тематичних веб-сторінок, тематичних банків даних, електронних освітніх ресурсів, веб-квестів; оприлюднення курсових, дипломних робіт, статей, презентацій);

- підготовка до занять (планування навчальних занять за допомогою електронних календарів та інтелект-карт; розробка, накопичення та поширення навчальних матеріалів);

- навчання (лекції та курси в режимі он-лайн; спільна робота учнів у веб-проектах; супровід позааудиторної роботи учнів; віртуальні світи, дошки, екскурсії, виставки);

- оцінка і контроль знань учнів (тестування учнів (інтернет-тестування); організація виконання та оцінювання завдань).

Незважаючи на те, що сучасні інформаційно-комунікаційні технології та цифрові засоби навчання пропонують широкий діапазон дидактичних можливостей, помилково було б вважати, що їхнє застосування здатне безумовно покращити якість навчання. Продуктивність застосування ІКТ зумовлюється тим, які саме педагогічні технології покладені в основу освітнього процесу. Відчутних результатів можливо досягти за умов поєднання цифрових засобів навчання з передовими технологіями навчання, що спрямовані на інтенсифікацію та індивідуалізацію навчального процесу, розвиток комунікативних і творчих навичок.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Про схвалення Концепції розвитку цифрової економіки та суспільства України на 2018-2020 роки та затвердження плану заходів щодо її реалізації. Кабінет Міністрів України. 67-2018-р. 17.01.2018. <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/67-2018-%D1%80#n13>

2. Осин А.В. Мультимедиа в образовании: контекст информатизации / А.В. Осин. – М.: ООО «РИТМ», 2005. – 320 с.